

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 164/2022-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovvej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov

_____ a _____, zastúpených advokátom Mgr. Michalom Zálešákom, LL.M., Heyrovského 14, Bratislava, proti postupu a uzneseniu Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Východ, oddelenia vyšetrovania ČVS: UIS-84/OISV-2020 z 26. februára 2021 a proti postupu a uzneseniu Krajskej prokuratúry v Prešove č. k. 1 Kv 12/20/7700-23 z 21. júna 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 6. septembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3, 13 a 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením vyšetrovateľa Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Východ, oddelenia vyšetrovania (ďalej len „vyšetrovateľ“) ČVS: UIS-84/OISV-2020 z 26. februára 2021 (ďalej len „napadnutý postup a uznesenie vyšetrovateľa“) a postupom a uznesením Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1 Kv 12/20/7700-23 z 21. júna 2021 (ďalej len „napadnutý postup a uznesenie krajskej prokuratúry“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ napadnutým uznesením podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku v spojení s § 215 ods. 4 Trestného poriadku zastavil

trestné stíhanie, ktoré bolo začaté vo veci zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, a to z dôvodu, že predmetný skutok týkajúci sa policajnej akcie vykonanej 12. apríla 2020 v komunite na ulici [REDAKOVANÉ] (podrobne opísaný v uznesení o zastavení trestného stíhania, pozn.) nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

2.1. Proti napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa podal splnomocnený zástupca sťažovateľov ako poškodených sťažnosť, o ktorej krajská prokuratúra rozhodla napadnutým uznesením tak, že sťažnosť splnomocneného zástupcu sťažovateľov podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľov

3. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti v podstatnom namietajú, že: 1. vyšetrovateľ a následne aj krajská prokuratúra skutkový stav nezistili dostatočne a nezabezpečili účinné vyšetrovanie; 2. použitie donucovacích prostriedkov proti sťažovateľom pri predmetnej policajnej akcii nebolo nevyhnutné a primerané, čo spôsobuje zásah do ich ľudskej dôstojnosti, ako aj porušenie zákazu mučenia, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania; 3. vyšetrovanie v predmetnej veci nenapĺňalo atribúty účinného vyšetrovania a sťažovatelia nemali zabezpečený účinný prostriedok nápravy z dôvodu, že podozrenia z trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru (ďalej aj „PZ“) neboli vyšetrované nezávislým a neustranným orgánom, ale Úradom inšpekčnej služby, ktorý je súčasťou PZ; 4. vyšetrovateľ sa nezaoberal prípadným rasovým motívom konania zasahujúcich príslušníkov PZ.

4. Na základe uvedeného sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ich základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 3, 13 a 14 dohovoru napadnutými postupmi a uzneseniami vyšetrovateľa a krajskej prokuratúry, uznesenia vyšetrovateľa a krajskej prokuratúry zrušil a vec vrátil krajskej prokuratúre na ďalšie konanie, priznal každému zo sťažovateľov primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľov je namietané porušenie označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru napadnutými postupmi a uzneseniami vyšetrovateľa a krajskej prokuratúry. Podľa názoru sťažovateľov k porušeniu požiadavky efektivity (účinnosti) trestného vyšetrovania, ako aj k porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy malo dôjsť tým, že vyšetrovateľ napadnutým uznesením zastavil trestné stíhanie a následne krajská prokuratúra napadnutým uznesením zamietla sťažnosť splnomocneného zástupcu sťažovateľov ako poškodených proti uzneseniu vyšetrovateľa.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľov obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľmi formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľov je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.1. K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým postupom a uznesením vyšetrovateľa:

9. Vo vzťahu k sťažovateľmi napadnutému postupu a uzneseniu vyšetrovateľa ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci.

10. Sťažovatelia podali proti napadnutému postupu a uzneseniu vyšetrovateľa sťažnosť, o ktorej rozhodla krajská prokuratúra. Sťažovatelia teda mali k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv (ktorý aj využili), o ktorom bola oprávnená rozhodnúť (a aj rozhodla) krajská prokuratúra, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľov v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým postupom a rozhodnutím úradu inšpekčnej služby odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým postupom a uznesením krajskej prokuratúry:

12. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo

namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

13. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou predovšetkým zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a jeho úlohou nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly, ak by vyhovené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

14. Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietané porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 3 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že pozitívny záväzok štátu zabezpečiť účinnú trestnoprávnu ochranu v prípade aktov dotýkajúcich sa telesnej a duševnej integrity jedinca a ďalších základných hodnôt a esenciálnych aspektov súkromného života môže zahŕňať aj požiadavku efektivity trestného vyšetrovania.

15. Ústavný súd zároveň pripomína, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). V ústave a ani v Trestnom poriadku nie je upravené právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám (porov. napr. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy nie je možné vykladať v zmysle garancie úspechu v konaní či zaručenia práva na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa. Rovnako ani z dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní.

16. Oznamovateľ vo všeobecnosti, ale ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá preto ústavou ani dohovorom zaručené právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011). Vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu. Jednotlivec, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, zároveň nemá ani ústavou alebo dohovorom zaručené právo, dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

17. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľov vo vzťahu k namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým uznesením krajskej prokuratúry.

18. Napadnutým uznesením krajská prokuratúra podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú sťažnosť sťažovateľov proti napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa. V odôvodnení uznesenia prokurátor krajskej prokuratúry v podstatnom uviedol, že sa so závermi prezentovanými v napadnutom uznesení vyšetrovateľa plne stotožňuje, a odkázal naň.

18.1. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov, že použitie donucovacích prostriedkov proti nim nebolo nevyhnutné a primerané, prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že video, na ktoré sťažovatelia poukázali, bolo vyšetrovateľom analyzované, pričom skutočnosťami vyplývajúcimi z tohto videa sa vyšetrovateľ aj v napadnutom uznesení zaoberal. Podľa názoru prokurátora krajskej prokuratúry sú tvrdenia sťažovateľov vytrhnuté zo skutkového deja, keďže z jeho podrobnej analýzy vyplýva, že sťažovateľ [REDAKOVANÉ] minimálne sčasti kládol pasívny odpor a sčasti aktívny odpor, keď hýbal telom, dolnými končatinami a hornou polovicou tela, pričom nechcel uvoľniť ruku, držiac ju pod telom, a bránil sa tým spútaniu, a preto musel k dvom zasahujúcim policajtom pristúpiť aj tretí policajt. Prokurátor krajskej prokuratúry zároveň zdôraznil, že predmetné video zachytáva len časť služobného zákroku a nie je možné ho izolovať od výpovedí svedkov a zasahujúcich policajtov. K sťažovateľmi namietaným opakovaným úderom zasahujúcich príslušníkov PZ do hrudníka sťažovateľa [REDAKOVANÉ] prokurátor krajskej prokuratúry v napadnutom uznesení uviedol, že sú bežným metodicko-taktickým postupom využitia uvoľňovacích úderov do oblasti hrudníka, osobitne v situáciách pri vykonávaní služobných zákrokov proti osobám pod vplyvom alkoholu. Ide teda o použitie úderov, ktoré mali uvoľniť svalstvo poškodeného a umožniť policajtom ho spútať. Podľa názoru prokurátora krajskej prokuratúry zo strany príslušníkov PZ boli dodržané zásady vykonávania služobných zákrokov. V súvislosti s otrasom mozgu sťažovateľa [REDAKOVANÉ] prokurátor krajskej prokuratúry poukázal na konštatovanie znalca, ktorý vo výpovedi uviedol, že poranenia sťažovateľa vrátane otrasu mozgu mohli vzniknúť naraz (súbežne) pri jeho páde na zem, čo má oporu práve v predmetnom videu, kde je zreteľne vidieť, ako

sťažovateľ zakopol pravou nohou o ľavú nohu a následne samovoľne spadol na zem, na ktorú dopadol kolenami a potom vrchnou časťou tela čiastočne pootočený vľavo, čo zodpovedá tomu, že jeden z príslušníkov PZ ho držal za pravú ruku. Zároveň aj fotodokumentácia preukazuje situovanie odreniny na ľavej časti tela, čo korešponduje s pádom na zem. V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia sa prokurátor krajskej prokuratúry zaoberal námietkami sťažovateľov o použití teleskopického obušku vo vzťahu k sťažovateľovi [REDAKOVANÉ]. V tejto súvislosti prokurátor krajskej prokuratúry v podstatnom konštatoval, že skutočnosť, že sťažovateľ [REDAKOVANÉ] v okamihu, keď päťou ruky udrel do hlavy policajta kpt. Mgr. Petra Šenitku, sa čiastočne otočil chrbtom a snažil sa vzdialiť od policajta, nie je možné jednoznačne označiť ako upustenie od útoku, ale ako snahu vzdialiť sa z dosahu zakročujúceho policajta v úmysle vyhnúť sa výkonu oprávnení policajta pred jeho zadržaním bezprostredne po spáchaní trestného činu. Prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že použité teleskopického obušku bezprostredne nadväzovalo na útok sťažovateľa [REDAKOVANÉ] a sledovalo zadržanie páchatel'a trestného činu, pričom zasahujúci policajt musel konať rýchlo, rozhodne a rázne, aby čo najrýchlejšie ukončil nebezpečenstvo pre napadnutý zákonom chránený záujem a aby sa narušenie verejného poriadku nerozšírilo ďalej do ešte väčších rozmerov. Podľa názoru prokurátora krajskej prokuratúry trval dôvod na použitie donucovacieho prostriedku a použitie iných donucovacích opatrení (napr. hmatov, chvatov, úderov rukou či kopov) by bolo zjavne neúčinne, keďže zo samotných videí predložených splnomocneným zástupcom sťažovateľov je preukázané, že sťažovateľ [REDAKOVANÉ] spolu s ďalšími osobami bol zo strany policajta kpt. Mgr. Petra Šenitku, ktorý v ruke držal teleskopický obušk, opakovane vyzývaný na upustenie od protiprávneho konania, ale ani to ich neodradilo, aby hromadne zaútočili na zasahujúcich policajtov a osobitne na policajta kpt. Mgr. Petra Šenitku. Údery teleskopickým obuškom viedli pritom do svalnatých častí tela, čo je preukázané práve z videí, ktoré doložili sťažovatelia, ale aj dôkazmi odbornej povahy (znalecký posudok), pričom v momente, keď už bol sťažovateľ [REDAKOVANÉ] na zemi, teda keď už útok z jeho strany nehrozil a bol spacificovaný, policajt kpt. Mgr. Peter Šenitka už nepokračoval v úderoch.

18.2. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov, že rozpory vo vykonaných dôkazoch mali vplyv na znalecký posudok, prokurátor krajskej prokuratúry ju považoval za nedôvodnú, keďže znalec mal pri spracovaní znaleckého posudku k dispozícii v tom čase kompletný vyšetrovací spis spolu so všetkými dôkazmi, čiže mal k dispozícii aj obrazovo-zvukové záznamy, ktoré boli predložené splnomocneným zástupcom sťažovateľov. Znalec v znaleckom posudku zároveň uvádza, z ktorých podkladov primárne vychádzal.

18.3. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov, že vyšetrovanie v predmetnej veci nenapĺňalo atribúty účinného vyšetrovania v zmysle čl. 3 dohovoru (keďže podozrenie z trestnej činnosti príslušníkov PZ nie je vyšetrované nezávislým a nestranným orgánom, ale Úradom inšpekčnej služby, ktorý je súčasťou Policajného zboru), prokurátor krajskej prokuratúry ju považoval za nedôvodnú. Poukázal, že zákonom č. 6/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k novelizácii viacerých právnych predpisov (vrátane Trestného poriadku a zákona o Policajnom zbore), pričom účelom týchto zmien bolo kreovanie samostatného útvaru Policajného zboru – Úradu inšpekčnej služby, ktorý bol zákonom určený na odhaľovanie a vyšetrovanie trestných činov príslušníkov ozbrojených bezpečnostných zborov. Riadenie tohto

útvaru bolo pritom vyčlenené z pôsobnosti Prezídia Policajného zboru a bolo zverené Úradu inšpekčnej služby, ktorý sa zodpovedá vláde.

18.4. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov, že vyšetrovateľ sa nezaoberal prípadným rasovým motívom konania zasahujúcich príslušníkov PZ, prokurátor krajskej prokuratúry v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyšetrovateľa (s. 58 – 59) je zrejmé, že vyšetrovateľ sa možnosťou prípadného rasového motívu konania príslušníkov PZ zaoberal, avšak nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by konanie z rasového motívu preukazovali. Z výsluchov poškodených a svedkov vyplýva, že títo neuvádzali žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit' rasový motív konania príslušníkov PZ, pričom vyšetrovateľ ich k tomuto ani nemohol žiadnym spôsobom navádzať, pretože takýto postup by bol v rozpore s § 132 Trestného poriadku.

19. Keďže sa krajská prokuratúra stotožnila s odôvodnením napadnutého uznesenia vyšetrovateľa a ústavný súd sa aj s týmto uznesením náležite oboznámil, nepovažoval už za potrebné opakovať argumentáciu uznesenia vyšetrovateľa (ktoré má celkovo 83 strán, pozn.), lebo táto je sťažovateľom dobre známa.

20. Vo vzťahu k sťažovateľmi namietanému porušeniu požiadavky efektivity trestného vyšetrovania vyplývajúcej z označených ustanovení ústavy a dohovoru ústavný súd konštatuje, že vyšetrovateľ postupoval zákonným spôsobom upraveným Trestným poriadkom, pričom vydal rozhodnutie, ktoré v rámci „sťažnostného“ konania preskúmala krajská prokuratúra ako nadriadený orgán. Možno tak uzavrieť, že vyšetrovateľ, ako aj krajská prokuratúra v konaní o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľov postupovali v zmysle zákonných ustanovení (§ 192 a nasl. Trestného poriadku).

20.1. Pokiaľ sťažovatelia nastoľujú otázku súladu samotnej právnej úpravy, v zmysle ktorej podozrenia z trestnej činnosti príslušníkov PZ sú vyšetrované Úradom inšpekčnej služby (ktorý podľa názoru sťažovateľov nie je nezávislým a nestranným orgánom), s požiadavkou účinného vyšetrovania vyplývajúcou z čl. 3 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že na takúto otázku by mohol odpovedať iba v konaní o súlade právnych predpisov, nie však v rámci konania o ústavnej sťažnosti.

21. Samotné právne závery vyslovené krajskou prokuratúrou v napadnutom uznesení a napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a jej postup a právne závery v napadnutom uznesení je nutné považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Krajská prokuratúra sa sťažnosťou splnomocneného zástupcu sťažovateľov riadne zaoberala a svoje rozhodnutie dostatočne a logicky odôvodnila aj s uvedením konkrétnych dôvodov, pričom ho založila na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na zamietnutie sťažnosti krajskou prokuratúrou. Ústavný súd preto napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry považuje za legitímne a právne akceptovateľné. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu neprináleží

hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť – dôvodnosť, resp. to, či sú alebo nie sú postačujúce na záver o nevyvodení trestnoprávnej zodpovednosti.

22. Sťažovateľmi napadnutý postup a uznesenie krajskej prokuratúry nesignalizujú možnosť porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 3 dohovoru, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať ústavným súdom po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. že medzi sťažovateľmi napadnutým postupom a uznesením krajskej prokuratúry na jednej strane a obsahom týchto práv na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Sťažovatelia zároveň tvrdia, že napadnutým postupom a uznesením krajskej prokuratúry bol porušený aj zákaz diskriminácie podľa čl. 12 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 14 dohovoru, pričom z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia svoju argumentáciu o tomto porušení odvodzujú od namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 3 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu týchto základných práv, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 14 dohovoru.

23.1. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 14 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajskej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Sťažovatelia tiež namietali porušenie svojho práva podľa čl. 13 dohovoru, podľa ktorého každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností. Ústavný súd uvádza, že z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom (III. ÚS 399/2015).

24.1. Ústavný súd konštatuje, že právo na účinný právny prostriedok nápravy (opravný prostriedok) sťažovateľom odopreté nebolo. Krajská prokuratúra napadnutý postup a uznesenie vyšetrovateľa preskúmala. Obsahom práva na účinný opravný prostriedok nie je automaticky nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal predstave sťažovateľov.

24.2. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 13 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajskej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uplatnenými v ich ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu